

Serhii Tiulieniev

DOI: <https://doi.org/10.32353/acfs.10.2024.03>
UDC 343.98 (477)

Serhii Tiulieniev,

PhD in Economics,
Director of National Scientific Center «Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute»
Kharkiv, Ukraine;
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9685-1536>,
e-mail: tiulieniev1976@gmail.com

Counteraction to Investigation of Raiding Criminal Offenses: Common Forms and Peculiarities of Addressing

Taking into account the needs of law application practice in the context of countering raiding criminal offenses, the Article Purpose is to identify common forms of countermeasures to the investigation of raiding criminal offenses and determine possible methods of countering such crimes. Stemming from the results of theoretical sources study and processing of empirical material, it has been established that organization measures to address counteraction to investigation of raiding criminal offenses should be based on the study of current crime trends, and be carried out in conformity with provisions of the Law and the use of efficient tactical techniques and methods developed by criminal procedure and criminalistics. Traditionally, the ways for addressing counteraction to investigation include: individual investigative (search) actions; tactical operations; organizational and tactical measures of an operational search nature. It has been pointed out that common forms of countering investigation utilized by raiders are: 1) destruction of physical and digital traces of unlawful activities; 2) application of psychological pressure measures against participants to criminal proceedings, as well as the use of physical violence or threats of such measures; 3) failure to provide reliable information about criminal event (implemented, as a rule, in three models); 4) avoiding participation in procedural actions; 5) hiding from pre-trial investigation agencies, etc. We are of the opinion that prospects for subsequent research lie in the development of algorithms for procedural actions to address counteraction depending on typical investigative situations in which it is carried out.

Key words: raiding, criminal offense, counteraction to investigation, form, procedural action.

Funding

This research did not receive any specific grant from funding agencies in the public, commercial, or not-for-profit sectors.

Disclaimer

The funder had no role in the study design, data collection and analysis, decision to publish, or preparation of the manuscript.

Contributors

The author contributed solely to the intellectual discussion underlying this paper, case-law exploration, writing and editing, and accept responsibility for the content and interpretation.

Declaration of Competing Interest

The author declare that they have no conflict of interest.

Research Problem Formulation. Criminal offenses involving unlawful encroachments on the assets of economic entities are self-serving in nature. As a result of their commission, victims suffer pecuniary damage, often substantial. In view of the above, people involved in such activities carefully prepare for their commission, resort to a whole range of actions to deliberately conceal the facts of their unlawful activities, and take measures to counteract investigation or case hearing on the merits in the event that such facts are disclosed by law enforcement or other regulatory authorities,

V. P. Kolmakov, V. O. Konovalova et al. were among the first to stress the issue of countermeasures to investigation in the theory of domestic criminalistics. Scientists employed the anti-investigation concept to refer to the participants in a criminal event and actions of crime accomplices intended to report inaccurate information to the investigator, as well as provoke conflict situations that would hinder carrying out investigative and other procedural

actions by the prosecution¹. It is clear that currently the forms of countering investigation have increased in number and changed qualitatively. Therefore, forms and methods of countering investigation of criminal offenses related to raiding necessitate an independent study.

Analysis of Essential Research and Publications. Scientists continuously focus on the problematics of countering criminal offenses. B. V. Shchur², O. V. Aleksandrenko³, V. K. Lysychnenko⁴, O. I. Romtsiv⁵, R. V. Mudretskyi⁶, V. M. Pletenets⁷, and many others comprehensively approached the substantive development of this problematics, components of this activity, its forms and means. However, this has not sufficiently responded to the current needs of law enforcement practice, as crime evolves and new ways of countering it emerge; therefore, scientific research within this component of forensic science continues. In particular, T. V. Voloshanivska studied the issue of addressing counteraction in criminal offenses committed by underage persons⁸.

P. M. Lepisevych and M. D. Kurliak⁹ emphasized principal forms of counteraction to the detection and investigation of crimes committed by organized criminal groups. M. S. Chesakova¹⁰, M. V. Kostenko and H. O. Chornyi¹¹

С. Тюленев

**ПРОТИДІЯ РОЗСЛІДУВАННЮ
КРИМІНАЛЬНИХ
ПРАВOPOPУШЕНЬ,
ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ РЕЙДЕРСТВОМ:
ТИПОВІ ФОРМИ ТА
ОСОБЛИВОСТІ ПОДОЛАННЯ**

На підставі врахування потреб правозастосовної практики в контексті протидії кримінальним правопорушенням, пов'язаним із рейдерством, мету статті визначено, як охарактеризувати типові форми протидії розслідуванню кримінальних правопорушень, пов'язаних із рейдерством та визначити можливі способи протидії їм. За результатами вивчення теоретичних джерел, опрацювання емпіричного матеріалу визначено, що організація подолання протидії розслідуванню кримінальних правопорушень, пов'язаних із рейдерством, має ґрунтуватися на вивченні сучасних тенденцій злочинності, здійснюватися із дотриманням положень законодавства і застосуванням ефективних тактичних прийомів і методів, що розроблені науками кримінальний процес і криміналістика. Традиційно до способів подолання протидії розслідуванню належать: окремі слідчі (розшукові) дії; тактичні операції; організаційно-тактичні заходи оперативно-розшукового спрямування. З'ясовано, що типовими формами протидії розслідуванню, до реалізації яких вдаються рейдери є: 1) знищення матеріальних і цифрових слідів протиправної діяльності; 2) застосування заходів психологічного тиску стосовно учасників кримінального провадження, а також фізичного насильства чи погрози їх застосування; 3) неповідомлення достовірних відомостей про подію кримінального правопорушення (реалізується, як правило, у трюх-моделях); 4) ухилення від участі у процесуальних діях; 5) переховування від органів досудового розслідування тощо. Вважаємо, що перспективи подальших досліджень полягають у виробленні алгоритмів процесуальних дій щодо подолання протидії залежно від типових слідчих ситуацій, у яких вона здійснюється.

Ключові слова: рейдерство, кримінальне правопорушення, протидія розслідуванню, форма, процесуальна дія.

- ¹ Шехавцов Р. М. Внесок В. П. Колмакова у становлення теоретичних засад криміналістичного вчення про протидію розслідуванню злочинів та засоби її подолання [V. P. Kolmakov's Contribution in Shaping the Theoretical Foundations of Criminalistics Doctrine for Countering Crime Investigation and Means to Combat It]. Сучасні проблеми криміналістики: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 100-річчю з дня народж. д-ра юрид. наук, проф. В. П. Колмакова (м. Одеса, 27–28 верес. 2013 р.). Одеса : Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.», 2013. С. 361–363; Коновалова В. Е. Теоретические проблемы следственной тактики (познавательная функция логики и психологии в следственной деятельности) [Theoretical Issues of Investigative Tactics (Cognitive Function of Logic and Psychology in Investigative Activity)] : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.09. Харьков, 1966. 30 с.
- ² Щур Б. В. Тактика нейтралізації протидії розслідуванню злочинів, вчинених організованими групами [Tactics to Neutralize Counteraction to Investigation of Crimes Committed by Organized Groups]. Харків : Гриф, 2005. 176 с.
- ³ Александренко О. В. Криміналістичні проблеми подолання протидії розслідуванню [The Criminalistic Problems of Overcoming of Counteraction to Investigation] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ, 2004. 20 с.
- ⁴ Лисиценко В. К. Проблеми теорії та практики подолання протидії розслідуванню окремих різновидів злочинів, вчинених організованими групами, злочинними організаціями [Problems of the Theory and Practice of Overcoming the Counteraction to the Investigation of Certain Types of Crimes Committed by Organized Groups, Criminal Organizations] : монографія. Луганськ : ПВВ Луганськ. держ. ун-ту внутр. справ, 2009. 304 с.
- ⁵ Ромців О. І. Особливості подолання протидії під час розслідування злочинів у сфері службової діяльності [Special Aspects of Overcoming Counteraction to Investigation of Crimes in the Sphere of Official Activity] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Львів, 2016. 20 с.
- ⁶ Мудрецький Р. В. Подолання протидії судовому розгляду у кримінальних провадженнях [Addressing Counteraction to Trials in Criminal Proceedings] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Кривий Ріг, 2019. 20 с.
- ⁷ Плетенець В. М. Теоретичні та праксеологічні засади подолання протидії досудовому розслідуванню [Theoretical and Praxeological Principles of Addressing Counteraction to Pre-trial Investigation] : монографія. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2020. 424 с.
- ⁸ Волошанівська Т. В. Подолання протидії розслідуванню кримінальних правопорушень, вчинених неповнолітніми [Overcoming Opposition to the Investigation of Criminal Offenses Committed by Minors]. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського*. Серія: юридичні науки. 2022. №3. Том. 33(72). С. 71–76. DOI <https://doi.org/10.32782/TNU-2707-0581/2022.4/11>.
- ⁹ Лепісевич П. М., Курляк М. Д. Практичні засади усунення протидії розслідуванню злочинів у сучасних умовах [Practical Principles for Elimination of Counteraction to Investigation of Crimes in Modern Conditions]. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2018. № 1. С. 277–283.
- ¹⁰ Чесакова М. С. Форми і способи протидії розслідування злочинів: підходи до їх класифікації [Forms and Methods of Counteraction to Investigation of Crimes: Approaches to Their Classification]. *Право.укр*. 2015. № 1. С. 139–1.
- ¹¹ Костенко М. В., Чорний, Г. О. Криміналістичні та психологічні засоби подолання протидії розслідуванню кримінальних правопорушень [Forensic and Psychological Means of Addressing Counteraction to Investigation of Criminal Offenses]. *Scientific Collection «InterConf»*. 2022. № 134. С. 243–247. URL: <https://archive.interconf.center/index.php/conference-proceeding/article/view/1781>.

Serhii Tiulieniev

**BEKÄMPFUNG DER
ERMITTLUNG VON
STRAFTATEN IM
ZUSAMMENHANG
MIT ÜBERFÄLLEN:
TYPISCHE FORMEN UND
BESONDERHEITEN DER
ÜBERWINDUNG**

Ausgehend von den Erfordernissen der Strafverfolgungspraxis im Zusammenhang mit der Bekämpfung von Straftaten im Zusammenhang mit Durchsuchungen besteht das Ziel des Artikels darin, die typischen Formen der Bekämpfung von Ermittlungsdelikten im Zusammenhang mit Durchsuchungen zu charakterisieren und mögliche Wege zu ihrer Überwindung aufzuzeigen. Auf der Grundlage der Ergebnisse des Studiums der theoretischen Quellen und der Verarbeitung des empirischen Materials wird festgestellt, dass die Organisation der Gegenmaßnahmen bei der Ermittlung von Straftaten im Zusammenhang mit Durchsuchungen auf der Untersuchung der aktuellen Kriminalitätstrends beruhen und unter Einhaltung der gesetzlichen Bestimmungen und unter Verwendung wirksamer taktischer Techniken und Methoden, die von der Strafprozess- und Kriminaltechnikwissenschaft entwickelt wurden, durchgeführt werden sollte. Zu den traditionellen Methoden zur Überwindung von Ermittlungswiderständen gehören: individuelle Ermittlungsmaßnahmen (Detektive); taktische Operationen; organisatorische und taktische Maßnahmen operativer und investigativer Art. Es hat sich gezeigt, dass die typischen Formen der Ermittlungsverhinderung, die von Angreifern eingesetzt werden, folgende sind: 1) Vernichtung materieller und digitaler Spuren illegaler Aktivitäten; 2) Ausübung von psychologischem Druck auf Teilnehmer an Strafverfahren sowie physische Gewalt oder deren Androhung; 3) Verschweigen zuverlässiger Informationen über den Tatbestand einer Straftat (in der Regel in drei Modellen umgesetzt); 4) Vermeidung der Teilnahme an Verfahrenshandlungen; 5) Verstecken vor Ermittlungsbehörden usw. Wir glauben, dass die Aussichten für weitere Forschung in der Entwicklung von Algorithmen für Verfahrenshandlungen zur Überwindung von Gegenmaßnahmen in Abhängigkeit von den typischen Ermittlungssituationen, in denen sie durchgeführt werden, liegen.

Schlüsselwörter: Durchsuchung, Straftat, Ermittlungsgegenwirkung, Form, Verfahrenshandlung.

*Counteraction to Investigation of Raiding Criminal Offenses:
Common Forms and Peculiarities of Addressing*

pointed out the development of forensic, psychological, and other means of addressing counteraction to investigation of criminal offenses

Research papers by R. L. Stepaniuk¹², O. V. Pchelina¹³, S. O. Knyzhenko¹⁴, V. L. Ortynskyi¹⁵, T. I. Savchuk¹⁶, V. O. Husieva¹⁷ at el. are devoted to the study, outlining the problematics of countering investigation in the context of individual types of crimes. At the same time, scholars have overlooked the problematics of countering investigation in the context of various criminal offenses related to raiding, which highlights the importance of the problematics we have chosen.

The Article Purpose is to outline typical forms of counteraction to the investigation of criminal offenses related to raiding and identify possible ways to counteract them.

Main Content Presentation. As a forensic theory, counteraction to the investigation of criminal offenses is a component of the forensic tactics doctrine. In practical activities involving investigation of criminal offenses, the possibility of countering investigation must always be within the investigator's focus, both during the conduct of primary investigative (search) actions and during the subsequent stage of crime investigation.

Currently, a number of types and forms of countermeasures are covered in the scientific literature. For instance, V. Yu. Shepitko singles out "internal, external, communicative, strategic, organized, and other types of counteraction to investigation"¹⁸. Also, the following criteria for classifying forms of counteraction to investigation are defined by scientists: course of a person's actions; nature of a person's interaction with evidentiary information carriers; procedural status of a person who counteracts investigation; number of counteraction subjects; peculiarities of the object of influence; number of objects of influence; nature of influence on the subjects by the nature of actions that provoke counteraction to investigation, by the location of the counteraction subject¹⁹.

¹² Степанюк Р. Л. Методика розслідування злочинів, пов'язаних з порушенням бюджетного законодавства [The Investigation of Crimes, Connected with Criminal Violations of Budget Regulations] : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Харків, 2004. 261 с.

¹³ Пчеліна О. В. Протидія розслідуванню злочинів у сфері службової діяльності та шляхи її подолання [Counteraction to Investigation of Crimes in Sphere of Service Activity and its Possible Solutions]. *Молодий вчений*. 2016. № 4 (31). С. 628-632.

¹⁴ Книженко С. О. Протидія розслідуванню злочинів проти правосуддя: структура та сучасні криміналістичні засоби подолання [Counteracting Investigation of Crimes Against Justice: Structure and Current Forensic Means of Addressing]. Сучасні тенденції розвитку криміналістики та кримінального процесу : тези доп. міжнар. наук.-практ. конф. до 100-річчя від дня народження проф. М. В. Салтєвського (м. Харків, 8 листоп. 2017 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2017. С. 99-101.

¹⁵ Ортінський В. Л. Засоби подолання протидії під час розслідування злочинів у сфері службової діяльності [Means of Addressing Counteraction During Investigation of Crimes in the Field of Official Activity]. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: Юридичні науки. 2018. № 894 (18). С. 4-10.

¹⁶ Савчук Т. І. Щодо протидії розслідуванню корупційних злочинів [On Countering Investigation of Corruption Crimes]. Процесуальне та техніко-криміналістичне забезпечення досудового розслідування: тези доп. Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 28 листоп. 2019 р.). Харків : ХНУВС, 2019. С. 147-150.

¹⁷ Гусєва В. О. Теоретичні основи методики розслідування злочинів проти авторитету органів державної влади у сфері правоохоронної діяльності [Theoretical Basis of the Methodology for Investigating Crimes Against the Credibility of Government Authorities in Law Enforcement] : дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.09. Харків, 2021. 538 с.

¹⁸ Велика українська юридична енциклопедія [The Great Ukrainian Legal Encyclopedia] : у 20 т. Т. 20: Криміналістика, судово експертиза, юридична психологія / редкол. В. Ю. Шепітько та ін. Харків : Право, 2018. С. 670.

¹⁹ Лисиченко В. К., Шехавцов Р. М. Проблеми теорії та практики подолання протидії розслідуванню окремих різновидів злочинів, вчинених організованими групами, злочинними організаціями [Problems of the Theory and Practice of Overcoming the Counteraction to the Investigation of Certain Types of Crimes Committed by Organized Groups, Criminal Organizations] : монографія. Вид. 2-е, перероб. та допов. Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2012. С. 88-91; Гусєва В. О. Теоретичні основи методики

Serhii Tiulieniev

**LA LUTTE CONTRE LES
ENQUÊTES SUR LES
INFRACTIONS PÉNALES
LIÉES AUX RAIDS :
FORMES TYPIQUES ET
PARTICULARITÉS DU
DÉPASSEMENT**

Basé sur les besoins de la pratique des services répressifs dans le contexte de la lutte contre les infractions pénales liées aux pillages, l'objectif de cet article est de caractériser les formes typiques de lutte contre les enquêtes sur les infractions pénales liées aux pillages et d'identifier les moyens possibles de les contrecarrer. Sur la base des résultats de l'étude des sources théoriques et du traitement du matériel empirique, il est déterminé que l'organisation de la contre-attaque à l'enquête sur les infractions pénales liées aux cambriolages devrait être basée sur l'étude des tendances actuelles de la criminalité, et devrait être effectuée en conformité avec les dispositions de la loi et avec l'utilisation de techniques tactiques efficaces et de méthodes développées par les sciences de la procédure pénale et de la criminalistique. Traditionnellement, les moyens de surmonter la résistance à l'enquête comprennent : des actions d'enquête individuelles (détectives) ; des opérations tactiques ; des mesures organisationnelles et tactiques de nature opérationnelle et d'enquête. Il s'avère que les formes typiques d'opposition à l'enquête utilisées par les auteurs de raids sont les suivantes : 1) la destruction des traces matérielles et numériques de l'activité illégale ; 2) l'application de pressions psychologiques sur les participants aux procédures pénales, ainsi que la violence physique ou les menaces de violence ; 3) le défaut de communication d'informations fiables sur l'événement d'une infraction pénale (généralement mis en œuvre selon trois modèles) ; 4) l'évitement de la participation aux actions procédurales ; 5) la dissimulation des autorités chargées de l'enquête préalable au procès, etc. Nous pensons que les perspectives de recherche future résident dans le développement d'algorithmes d'actions procédurales pour surmonter la contre-action en fonction des situations d'enquête typiques dans lesquelles elle est menée.

Mots clés : perquisition, infraction pénale, contre-action à l'enquête, forme, action procédurale.

In the aspect of essence, counteraction to investigation is understood as one of criminal activity forms²⁰. At the same time, when such actions constitute an independent element of a crime, they must be subject to proper legal assessment and appropriate procedural measures.

Scientists' approaches to practically implementing measures aimed at addressing counteraction to investigation vary. According to their generalization, we conclude that the principal ones are as follows:

- 1) overcoming counteraction by conducting tactical operations²¹;
- 2) implementing individual investigative (search) actions and procedural measures;

- 3) carrying out organizational and tactical measures of an operational search nature²². Having defined proven ways to overcome counteraction to investigation, we can identify peculiarities of the researched problematics, using the example of crimes associated with raiding.

Raiding, which is commonly understood as an activity aimed at unlawful alienation of economic entities' assets, presupposes a number of registration actions. Thus, it is necessary to obtain access to the relevant registration files kept by the entities authorized to perform such actions under the Law of Ukraine On State Registration of Corporeal Rights to Real Estate and Their Encumbrances or in the archives of corresponding authorities.

What is more, it is fairly typical to commit raider-oriented crimes in connection with the registration of additional economic entities, which can take the form of an individual entrepreneur or a legal entity. In certain conditions, such actions acquire the nature of fictitious entrepreneurship. Thus, unlawful activity of persons participating in execution of criminal intent aimed at unlawful acquisition of economic entities' assets is covered by various documents.

In the course of investigation, the prosecution must have access to documents submitted for the purpose of carrying out relevant registration actions, but it is quite frequent for the owner of such documents or another person interested in investigation results to report that such documents are not available or refuse to provide them voluntarily. Oftentimes, interested parties claim the theft of such documents, distort them (including force majeure circumstances), etc. Thus, these persons counteract investigation. Although it does not always affect investigation results, it may affect pre-trial investigation terms, etc. Overall, this method of countermeasures should be defined as the destruction of traces of raiders' unlawful activity.

Another common way of countering investigation of criminal offenses associated with raiding is the use of psychological pressure measures against

розслідування злочинів проти авторитету органів державної влади у сфері правоохоронної діяльності [Theoretical Basis of the Methodology for Investigating Crimes Against the Credibility of Government Authorities in Law Enforcement] : дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.09. Харків, 2021.

²⁰ Шехавцов Р. М. Форми та способи протидії розслідуванню і засоби їх подолання (за матеріалами кримінальних справ про вимагання, вчинені організованими групами, злочинними організаціями) [The Forms and Ways of Counteraction to Investigation and Means of Their Overcoming (On Materials of Criminal Cases of Squeeze, Accomplished by the Organized Groups, Criminal Organizations)] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Київ, 2003. 21 с.

²¹ Здоровко С. Ф. Тактичні операції при розслідуванні вбивств, що вчиняються організованими групами і злочинними організаціями [Tactic Operations to Investigate Murders Committed by Organized Groups and Criminal Organizations] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Харків, 2002. С. 15.

²² Федосова О. В. Оперативно-розшукове забезпечення подолання протидії виявленню і розслідуванню злочинів, що вчиняються за участю неповнолітніх [Operational Investigative Support for Overcoming Resistance to the Detection and Investigation of Crimes Committed with the Participation of Minors]. *Держава та регіони. Серія: Право*. 2020. № 3 (69). Т. 3. С. 181-187. DOI: <https://doi.org/10.32840/1813-338X-2020.3.3.30>.

Serhii Tiulieniev

PRZECIWDZIAŁANIE DOCHODZENIOM W SPRAWIE PRZESTĘPSTW ZWIĄZANYCH Z NALOTAMI: TYPOWE FORMY I CECHY PRZEWYCIĘŻANIA

W oparciu o potrzeby praktyki organów ścigania w kontekście przeciwdziałania przestępstwom związanym z nalotami, celem artykułu jest scharakteryzowanie typowych form przeciwdziałania dochodzeniom w sprawie przestępstw związanych z nalotami oraz zidentyfikowanie możliwych sposobów przeciwdziałania im. Na podstawie wyników badania źródeł teoretycznych i przetwarzania materiału empirycznego ustalono, że organizacja przeciwdziałania ściganiu przestępstw związanych z nalotami powinna opierać się na badaniu aktualnych trendów przestępczości i powinna być prowadzona zgodnie z przepisami prawa oraz przy użyciu skutecznych technik taktycznych i metod opracowanych przez nauki postępowania karnego i kryminalistyki. Tradycyjnie do sposobów przełamywania oporu w śledztwie zalicza się: indywidualne czynności dochodzeniowo-śledcze (detektywistyczne); czynności taktyczne; działania organizacyjno-taktyczne o charakterze operacyjno-śledczym. Stwierdzono, że typowymi formami przeciwdziałania śledztwu stosowanymi przez raiderów są: 1) niszczenie materialnych i cyfrowych śladów nielegalnej działalności; 2) stosowanie presji psychicznej wobec uczestników postępowania karnego, a także przemocy fizycznej lub gróźb jej użycia; 3) niezgłaszanie wiarygodnych informacji o zdarzeniu przestępstwa (realizowane najczęściej w trzech modelach); 4) uchylanie się od udziału w czynnościach procesowych; 5) ukrywanie się przed organami postępowania przygotowawczego itp. Uważamy, że perspektywy dalszych badań polegają na opracowaniu algorytmów czynności procesowych w celu przewyższenia przeciwdziałania w zależności od typowych sytuacji dochodzeniowych, w których jest ono przeprowadzane.

Słowa kluczowe: nalot, przestępstwo, przeciwdziałanie śledztwu, forma, czynność procesowa.

Counteraction to Investigation of Raiding Criminal Offenses: Common Forms and Peculiarities of Addressing

participants in criminal proceedings, less often: physical abuse or the threat of its use.

The use of physical and mental abuse against a person is the most dangerous form of violent oppression in the investigation of criminal offenses that presupposes the use of extreme methods associated with threats and actual physical abuse, as well as physical elimination of certain persons (victim, witness, or investigator conducting investigation). Such methods include: infliction of bodily harm, threats of physical violence (murder, abuse) or threats to damage or destroy property, etc. Examples of non-violent obstruction to investigation are blackmail, an offer, a promise or the granting of an improper advantage to the employees of regulatory and law enforcement agencies, providing guidance on the execution by an individual of illegal instructions, orders, exerting influence through other means, in particular, by abusing power or official position, etc.²³. The outlined forms of counteraction to investigation, including pressure, threats, etc., may be applied to the victim, witnesses in criminal proceedings, engaged specialists and forensic experts, representatives of law enforcement agencies conducting investigation, judges (investigating judge in criminal proceedings), etc. Such a wide range of subjects is due to the fact that in the process of investigating raiding, the prosecution resort to the implementation of a whole series of measures, including measures to enforce criminal proceedings.

Another form of counteraction to investigation of criminal offenses of the type we are studying is failure to report reliable information about a criminal event by a person. This is achieved by:

1) communicating inaccurate data;

2) assuring investigation that a person is unaware of certain events;

3) refusing to testify with reference to the provisions of Article 63 of the Constitution of Ukraine: freedom from self-disclosure. According to the legal literature, in order to address misleading testimonies, the Addressing Counteraction to Providing Misleading Testimony tactical operation may be carried out, which consists of interrogations, simultaneous interrogations of two or more persons who have already been interrogated, interrogations with the use of a polygraph, forensic psychological examination, investigative experiments, examination of video or audio recordings with the participation of a person who is depicted therein, indicating that he/she has given false testimony, etc.²⁴.

A tested way to address some forms of counteraction to investigation is the Addressing Counteraction tactical operation, which in essence means the use of technical and forensic means of recording the course of investigative (search) actions and their results to prevent or reduce the risks of interrogated persons recanting their testimony or refuting their accusations that law enforcement agencies have violated or restricted their rights and legitimate interests²⁵.

When determining typical forms of countering investigation, one should also bear in mind the specifics of these criminal offenses. Oftentimes, the following actions can be used as methods of counteracting investigation:

provoking corporate conflicts;

making hasty changes to the corporate structure;

unreasonable diversification of assets contrary to the interests of other heads and during investigation;

²³ Гусева В. О. Указана праця. С. 354.

²⁴ Романаускас К. А. Основи методики розслідування надання завідомо неправдивих показань свідком і потерпілим [Basics of the Methodology for Investigating Knowingly False Statements by Witnesses and Victims] : монографія / за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. В. О. Гусевої. Харків : Факт, 2024. С. 110.

²⁵ Пчеліна О. В. Тактичні операції під час розслідування злочинів у сфері службової діяльності [Tactical Operations for Investigating Crimes in the Field of Service Activity]. Підприємництво, господарство і право. 2017. № 3. С. 292.

submission of a counter-statement about crime commission to the pre-trial investigation authority, etc.

Also, individual participants in criminal proceedings may also apply methods of counteraction to investigation, such as evading participation in procedural actions, hiding from pre-trial investigation authorities, failing to appear before the pre-trial investigation authority or the investigating judge (in applicable cases) when summoned, etc.²⁶

Another form of counteraction to investigation, which is often implemented in the criminal offenses we have studied, is the use of corrupt links in law enforcement and other government authorities. Raiders take such measures to:

- thoroughly cover up criminal activities by the designated authorities, structures, and organizations;
- infiltrate or expand one's presence in law enforcement, economy, politics, etc.;
- take control of the most important and most profitable areas of society's life;
- develop a system of neutralizing social control over activities associated with raiding and ensuring evasion of legal responsibility for performing such activities;
- lobby for one's interests in state authorities, local self-government authorities, and other institutions;
- abuse of power to eliminate competitors, undermine the procedural interest of a victim, victims, etc.

Conclusions. Organization measures to address counteraction to investigation of criminal offences associated with raiding should stem from the study of current crime trends carried out in conformity with the provisions of the Law and the use of efficient tactical techniques and methods developed by criminal procedure and criminalistics. Traditionally, the ways to address counteraction to investigation include: individual investigative (search) actions; tactical operations; organizational and tactical measures of an operational search nature.

Common forms of countering investigation utilized by raiders are: 1) destruction of physical and digital traces of unlawful activities; 2) application of psychological pressure measures against participants to criminal proceedings, as well as the use of physical violence or threats of such measures; 3) failure to provide reliable information about criminal event (implemented, as a rule, in three models); 4) avoiding participation in procedural actions; 5) hiding from pre-trial investigation agencies, etc. We are of the opinion that prospects for subsequent research lie in the development of algorithms for procedural actions to address counteraction depending on typical investigative situations in which it is carried out.

References

- Aleksandrenko, O. V. (2004). Kryminalistychni problemy podolannya protydii rozsliduvanniu : avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.09. Kyiv. 20 s. [in Ukrainian].

²⁶ Пчеліна О. В. Протидія розслідуванню злочинів у сфері службової діяльності та шляхи її подолання [Counteraction to Investigation of Crimes in Sphere of Service Activity and Its Possible Solutions]. *Молодий вчений*. 2016. № 4 (31). С. 631.

- Chesakova, M. S. (2015). Formy i sposoby protydyi rozsliduvannia zlochyniv: pidkhody do yikh klasyfikatsii. *Pravo.ua*. № 1. S. 139–1 [in Ukrainian].
- Fedosova, O. V. (2020). Operatyvno-rozshukove zabezpechennia podolannia protydyi vyjavlenniu i rozsliduvanniu zlochyniv, shcho vchyniautsia za uchastiu nepovnolitnikh. *Derzhava ta rehiony*. Serii: Pravo. № 3 (69). T. 3. S. 181–187. DOI: <https://doi.org/10.32840/1813-338X-2020.3.3.30> [in Ukrainian].
- Husieva, V. O. (2021). Teoretychni osnovy metodyky rozsliduvannia zlochyniv proty avtorytetu orhaniv derzhavnoi vlady u sferi pravookhoronnoi diialnosti : dys. ... d-ra yuryd. nauk: 12.00.09. Kharkiv. 538 s. [in Ukrainian].
- Knyzhenko, S. O. (2017). Protydiia rozsliduvanniu zlochyniv proty pravosudiv: struktura ta suchasni kryminalistychni zasoby podolannia. Suchasni tendentsii rozvytku kryminalistyky ta kryminalnoho protsesu : tezy dop. mizhnar. nauk.-prakt. konf. do 100-richchia vid dnia narodzhennia prof. M. V. Saltevs'koho (m. Kharkiv, 8 lystop. 2017 r.) / MVS Ukrainy, Kharkiv. nats. un-t vnutr. sprav. Kharkiv: KhNUVS. S. 99–101 [in Ukrainian].
- Konovalova, V. E. (1966). Teoretycheske problemy sledstvennoi taktiky (poznatelnaia funktsiia lohyky y psykhologiy v sledstvennoi deiatelnosti) : avtoref. dys...d-ra yuryd. nauk: 12.00.09. Kharkov. 30 s. [in Ukrainian].
- Kostenko, M. V., Chornyi, H. O. (2022). Kryminalistychni ta psykhologichni zasoby podolannia protydyi rozsliduvanniu kryminalnykh pravoporushen. *Scientific Collection «InterConf»*. № 134. S. 243–247. URL: <https://archive.interconf.center/index.php/conference-proceeding/article/view/1781> [in Ukrainian].
- Lepisevych, P. M., Kurliak, M. D. (2018). Praktychni zasady usunenennia protydyi rozsliduvanniu zlochyniv u suchasnykh umovakh. *Naukovyi visnyk Lvivskoho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav*. 2018. № 1. S. 277–283 [in Ukrainian].
- Lysychenko, V. K. (2009). Problemy teorii ta praktyky podolannia protydyi rozsliduvanniu okremykh riznovydiv zlochyniv, vchynenykh orhanizovanymy hrupamy, zlochynnymy orhanizatsiiamy : monohrafiia. Luhansk : RVV Luhansk. derzh. un-tu vnutr. sprav. 304 s. [in Ukrainian].
- Lysychenko, V. K., Shekhavtsov, R. M. (2012). Problemy teorii ta praktyky podolannia protydyi rozsliduvanniu okremykh riznovydiv zlochyniv, vchynenykh orhanizovanymy hrupamy, zlochynnymy orhanizatsiiamy : monohrafiia. Vyd. 2-e, pererob. ta dopov. Luhansk : RVV LDUVS im. E. O. Didorenka. 344 s. [in Ukrainian].
- Mudretskyi, R. V. (2019). Podolannia protydyi sudovomu rozghliadu u kryminalnykh provadzhenniakh : avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.09. Kryvyi Rih. 20 s. [in Ukrainian].
- Ortynskyi, V. L. (2018). Zasoby podolannia protydyi pid chas rozsliduvannia zlochyniv u sferi sluzhbovoi diialnosti. *Visnyk Natsionalnoho universytetu «Lvivska politekhnika»*. Serii: Yurydychni nauky. № 894 (18). S. 4–10. [in Ukrainian].
- Pchelina, O. V. (2016). Protydiia rozsliduvanniu zlochyniv u sferi sluzhbovoi diialnosti ta shliakhy yii podolannia. *Molodyi vchenyi*. № 4 (31). S. 628–632 [in Ukrainian].
- Pletenets, V. M. (2020). Teoretychni ta prakseolohichni zasady podolannia protydyi dosudovomu rozsliduvanniu : monohrafiia. Odesa : Vydavnychi dim «Helvetyka». 424 s. [in Ukrainian].
- Romanaukas, K. A. (2024). Osnovy metodyky rozsliduvannia nadannia zavidomo nepravdyvykh pokazan svidkom i poterpilym: monohrafiia / za zah. red. d-ra yuryd. nauk, prof. V. O. Husievoi. Kharkiv : Fakt. 203 s. [in Ukrainian].

- Romtsiv, O. I. (2016). Osoblyvosti podolannia protydii pid chas rozsliduvannia zlochyniv u sferi sluzhbovoi diialnosti : avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.09. Lviv. 20 s. [in Ukrainian].
- Savchuk, T. I. (2019). Shchodo protydii rozsliduvanniu koruptsiinykh zlochyniv. Protseualne ta tekhniko-kryminalistychnе zabezpechennia dosudovoho rozsliduvannia: tezy dop. Vseukr. nauk.-prakt. konf.(m. Kharkiv, 28 lystop. 2019 r.). Kharkiv: KhNUVS. S. 147-150 [in Ukrainian].
- Shchur, B. V. (2005). Taktyka neitralizatsii protydii rozsliduvanniu zlochyniv, vchynenykh orhanizovany my hrupamy. Kharkiv : Hryf, 2005. 176 s. [in Ukrainian].
- Shekhavtsov, R. M. (2003). Formy ta sposoby protydii rozsliduvanniu i zasoby yikh podolannia (za materialamy kryminalnykh sprav pro vymahannia, vchyneni orhanizovany my hrupamy, zlochy nny my orhanizatsiiamy) : avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.09. Kyiv. 21 s. [in Ukrainian].
- Shekhavtsov, R. M. (2013). Vnesok V. P. Kolmakova u stanovlennia teoretychnykh zasad kryminalistychnoho vchennia pro protydiiu rozsliduvanniu zlochyniv ta zasoby yii podolannia. Suchasni problemy kryminalistyky: materialy mizhnar. nauk.-prakt. konf., prysviach. 100-richchiu z dnia narodzh. d-ra yuryd. nauk, prof. V. P. Kolmakova (m. Odesa, 27-28 veres. 2013 r.). Odesa: Nats. un-t «Odes. yuryd. akad.». S. 361-363 [in Ukrainian].
- Stepaniuk, R. L. (2004). Metodyka rozsliduvannia zlochyniv, poviazanykh z porushenniam biudzhetnoho zakonodavstva : dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.09. Kharkiv. 261 s. [in Ukrainian].
- Velyka ukraïnska yurydychna entsyklopediia: u 20 t. T. 20: Kryminalistyka, sudova ekspertyza, yurydychna psykholohiia / redkol. V. Yu. Shepitko ta in. Kharkiv : Pravo. 952 s. [in Ukrainian].
- Voloshanivska, T. V. (2022). Podolannia protydii rozsliduvanniu kryminalnykh pravoporushen, vchynenykh nepovnolitnomy. *Vcheni zapysky TNU imeni V.I. Vernadskoho*. Seriia: yurydychni nauky. №3. Tom. 33(72). S. 71-76. DOI <https://doi.org/10.32782/TNU-2707-0581/2022.4/11> [in Ukrainian].
- Zdorovko, S. F. (2002). Taktychni operatsii pry rozsliduvanni vbyvstv, shcho vchyniaiutsia orhanizovany my hrupamy i zlochy nny my orhanizatsiiamy : avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.09. Kharkiv. 18 s. [in Ukrainian].

Received by Editorial Board: 29.09.2024

Suggested Citation:

Tiulieniev, S. (2024). Counteraction to Investigation of Raiding Criminal Offenses: Common Forms and Peculiarities of Addressing. *Archives of Criminology and Forensic Sciences*. 2 (10). 72-79. DOI: <https://doi.org/10.32353/acfs.10.2024.03>

